

MUISTIO

OHJAUSRYHMÄ: TALENT BOOST -TOIMENPIDEOHJELMA

Aika Perjantai 18.12.2020 klo 9.00 – 11.00

Paikka Teams

Paikalla Kansliapäällikkö Raimo Luoma, työ- ja elinkeinoministeriö (puheenjohtaja)
Kansliapäällikkö Anita Lehikoinen, opetus- ja kulttuuriministeriö
Elinkeinojohtaja Tuula Antola, Espoon kaupunki
Hallitusneuvos Jan Hjelt, työ- ja elinkeinoministeriö
Maahanmuuttojohtaja Sonja Hämäläinen, työ- ja elinkeinoministeriö
Viestintäjohtaja Mikko Koivumaa, työ- ja elinkeinoministeriö
Neuvotteleva virkamies Taina Kulmala, valtioneuvoston kanslia
Toimitusjohtaja Niko Kyynäräinen, Turun kaupunki
Ylijohtaja Jari Kähkönen, Maahanmuuttovirasto
Teollisuusneuvos Sampsa Nissinen, työ- ja elinkeinoministeriö
Erityisasiantuntija Laura Perheentupa, työ- ja elinkeinoministeriö
Apulaispäällikkö Raimo Pyysalo, Maahanmuuttovirasto
Asiantuntija Jere Päivinen, sosiaali- ja terveysministeriö
Projektijohtaja Heidi Stenberg, Metropolia ammattikorkeakoulu
Maahanmuuttopäällikkö Jaana Suokonautio, ELY-keskus
Neuvotteleva virkamies Niina Suutarinen, valtiovarainministeriö
Kansainvälisen osaamisen palveluiden johtaja Mari Taverne, Tampereen kaupunki
Projektipäällikkö Pipa Turvanen, työ- ja elinkeinoministeriö
Alivaltiosihteeri Nina Vaskunlahti, ulkoministeriö
Executive Vice President Paavo Virkkunen, Business Finland
Johtaja Birgitta Vuorinen, opetus- ja kulttuuriministeriö
Tutkimusharjoittelija Marjukka Hourunranta, työ- ja elinkeinoministeriö
Johtava asiantuntija Laura Lindeman, työ- ja elinkeinoministeriö (sihteeri)

1. Kokouksen avaus

Kansliapäällikkö Raimo Luoma avasi kokouksen klo 9:00.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Raimo Pyysalo täydensi edellisessä kokouksessa 10.9.2020 käsiteltyjä tietoja henkilöllisyyden varmistamisen tasoista. Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin muutoksitta.

3. Talent Boost -ohjelman seurantaraportointi: keskeiset tulokset, haasteet ja kehittämiskohdat

Ulla Mäkeläinen OKM:stä ja Laura Lindeman TEM:stä esittelivät Talent Boost -seurantaraportin keskeiset tulokset, haasteet ja kehittämiskohdat.

Raporttiin sisältyneitä lukuja korjattiin Future is Made in Finland -kampanjan osalta: webinaarit keräsivät yhteensä n. 7 000 ilmoittautunutta ja 3 000 osallistujaa. Future is Made in Finland -verkkosivuilla oli yli 75 000 vierailua.

Ohjausryhmä keskusteli raportista vilkkaasti ja totesi toimintojen monipuolistuneen ja selkeytyneen, mutta valitun yleisyyden tason vuoksi raportti kattaa vain osan toiminnasta. Määrällisten tulosten mittaamisen kehittämistä tulee yhä kehittää. Osa toiminnoista on vasta käynnistetty, eikä niiden tuloksia voida vielä raportoida. Talent Boostin arvioitiin onnistuneen hyvin kansallisen ja aluetason strategisen ja operatiivisen yhteistyön edistämiseksi. Ohjausryhmän jäsenet totesivat, että Talent Boostin myötä kansainvälisiin osaajiin liittyvä työ on ottanut isoja edistysaskeleita Suomessa ja luo strategisen, pitkän tähtäimen pohjan operatiiviselle työlle.

Kirjattiin seuraavat huomiot ja tarkennukset raportin toteutuneista toiminnoista (raportin luvut 1-3):

1. Korkeasti koulutettujen maahanmuuttajien osaamiskeskus -palvelu koskee koko pk-seutua.
2. Ohjelman yhtymäkohdat työllisyyspolitiikkaan tulee kirjata raportissa selkeämmin.
3. Oleskelulupaprosessien kehittämistyö koskee suoraan Ulkomaalaislain lukua 5, mutta myös muut lain luvut merkityksellisiä kokonaisuuden ja perheiden kannalta. Kehittämistyössä tulisi viitata Ulkomaalaislain uudistukseen, ei lain yksittäisiin lukuihin.

4. Raportista tulee käydä selkeästi ilmi, että Talent Boost –toimintoja toteutetaan pääkaupunkiseudun lisäksi kattavasti eri puolella Suomea.
5. Koronaviruspandemian vaikutukset ja opit reagoinnista ja uusista työskentelymuodoista sisällytetään raporttiin.

Nämä muutokset tehdään raportin lukuihin 1-3, mutta näiden lukujen osalta ei tarvita uutta ohjausryhmän käsittelyä.

Lisäksi Laura Lindeman esitteli Talent Boost -toimintaohjelman rahoitusta. Vasta budjettiriihessä 2019 osoitettiin budjettirahoitusta Talent Boost -toimintaan.

Seuraavaan kokoukseen valmistellaan arvio Talent Boost –toimintaohjelman hallinnollisista ja taloudellisista peruselementeistä, ml. eri hallinnonalojen rahalliset ja henkilöstöpanostukset vuonna 2020. Toimenpideohjelman ohjausryhmään osallistuvista kaupungeista pyydetään myös arviot näistä kohdista.

4. Esitys vahvistettavista painopisteistä

Ohjausryhmän jäsenet nostivat esiin seuraavia näkökulmia keskusteltaessa Talent Boost –toimenpideohjelman vahvistettavista painopisteistä ja tulevaisuuden suuntaviivoista:

1. ELY-keskusten rooli harkittava rakenteita vahvistettaessa. Ennakointi, osaajapulaan liittyvät kysymykset, jatkuva oppiminen ja kv. opiskelijat vahvistuvia teemoja.
2. Työllisyyskokeilu on iso rakenteellinen uudistus kaupungeissa, TE-toimistoissa ja korkeakouluyhteistyössä, mikä vaikuttaa alueilla muodostuviin palvelukokonaisuuksiin. Kuntakokeilun alkaessa alueiden roolit tulevat korostumaan, kokonaiskuva tulee sopia yhdessä.
3. Kohdennetuissa rekrytointikampanjoissa voisi hakea synergiaa EU:n kohdennuksista ja painotuksista (tulevaisuudessa mm. Afrikka-strategia).
4. Digitaaliset työkalut, digitaalinen identiteetti ja dialogi digipalvelualustan kautta kv. työvoiman tarpeen ja tarjonnan välillä on oleellinen osa digitaalista palvelulupausta ja –polkua, jonka päälle Talent Boost -käytännöt rakentuvat. Tiedolla johtamisen työkalut tulee saada käyttöön integroimaan fragmentoitunut data päätöksenteon tueksi.
5. Tulosten mittaamisesta tai vaikuttavuudesta olisi tärkeää saada lisätietoja. Elvytyspakettiehdotuksissa on valmisteltu tiedolla johtamisen arkkitehtuuria ja tekoälyratkaisuja, joiden avulla voidaan saada parempia vaikuttavuuden mittareita.

6. Korkeasti koulutettujen osaamiskeskus pääkaupunkiseudulla sekä muiden kaupunkien maahanmuuttajien osaamiskeskukset tulevat olemaan tärkeitä uusia instrumentteja TB-palvelulupauksen toteuttamisessa.

Keskustelussa tunnistettiin selkeänä kehittämiskohteena kysyntään, tarjontaan ja ennakkointiin liittyvät tietotarpeet, jotta houkuttelutyö perustuisi kunnolliseen näkymään todellisista osaamistarpeista paitsi työmarkkinoiden myös opiskelijoiden, TKI-sektorin ja muiden kasvua generoivien tahojen näkökulmasta. Digitalisaation hyödyntämistä seurannan ja tietopohjaisen kehittämisen välineenä edistetään eri hallinnonaloilla, ja Talent Boostin tulee kehittää seurantamittareita näitä prosesseja hyödyntäen.

Kaupunkien näkökulmasta Talent Boost –rahoitus on edelleen projektipohjaista. Laura Lindeman totesi, että ministeriö kannustaa kaupunkeja vakinaistamaan kv. osaajiin liittyvä toimintansa, jota valtionavustuksilla tai projektirahoituksella voidaan sitten tukea. Osa kaupungeista onkin jo vakinaistanut Talent Hub –resurssinsa.

Talent Boost -kokonais kuvaa tulee selkeyttää johtamisen ja viestinnän parantamiseksi, jotta toiminta kirkastuu ja jäsentyy keskeisille tahoille. Nykyinen veto- ja pitovoimatyöryhmä ei toimi ohjausryhmälle valmistelevana tahona, kuten oli suunniteltu. Nykyisen rakennemallin toimivuus tulee analysoida, selkeästi operatiivinen taho olisi tarpeellinen. Keskusteltiin siitä, että Talent Boostille tulisi perustaa suppea, keskeiset tahot kattava operatiivinen koordinoitiryhmä, joka valmistelee ohjausryhmään raportteja mm. elvytysmekanismin ja puoliväliriihen tarpeisiin.

Business Finlandin uusi edustaja ohjausryhmässä on Paavo Virkkunen. BF:n uudelleenjärjestymisen myötä Talent Boost on osa Finland Promotion Services –yksikköä, johon resursoidaan kaksi uutta htv:ta asiakasrajapintaan ja digitalisaation vahvistamiseksi Talent Boost –työssä.

Heidi Stenberg Metropoliasta pyysi, että OKM ja TEM käynnistäisivät Korkeasti koulutettujen maahanmuuttajien osaamiskeskus -hankkeen ohjausryhmän asettamisen hankepäätöksen mukaisesti. Hankkeen toimenpidesuunnitelman kannalta ohjausryhmän kokoontuminen ennen toimintojen käynnistymistä 1.3.2021 olisi suotavaa.

Sovittiin, että Talent Boost -seurantareporttia täsmennetään tulevaisuuteen viittaavien kappaleiden 4-6 (haasteet, kehittämiskohdat, esitys vahvistettavista painopisteistä) osalta, joiden pohjalta tehdään toimenpidesuunnitelma. Toimenpidesuunnitelma otetaan erilliseen käsittelyyn ohjausryhmän seuraavassa kokouksessa, joka pidetään tammikuun lopussa.

5. Muut asiat

Koulutus- ja työperusteisen maahanmuuton tiekartta 2035 -prosessi on meneillään. Ohjausryhmän jäsenet ovat tervetulleita tiekartan verkkoavoriiehen ja työpajaan. Laura Lindeman ehdotti, että tiekarttaa käsiteltäisiin seuraavaan ohjausryhmän kokouksessa, sillä myös siitä on tarkoitus saada syötteitä hallituksen puoliväliriiheen.

Monet koulutuslaitokset ovat hakeneet OKM:ltä järjestämislupia englanninkielisille ammatillisille koulutuksille, mutta lupia on myönnetty hyvin vähän. Tuula Antola esitti asiaa ohjausryhmän tarkastelun kohteeksi. Puheenjohtaja totesi, että OKM ottaa kantaa siihen, tuodaanko tämä ohjausryhmän käsittelyyn.

6. Seuraavan kokouksen ajankohta

Vahvistetaan myöhemmin, tammi-helmikuun vaihteessa.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.24

JAKELU

- Kansliapäällikkö Raimo Luoma, työ- ja elinkeinoministeriö
- Kansliapäällikkö Anita Lehikoinen, opetus- ja kulttuuriministeriö
- Elinkeinojohtaja Tuula Antola, Espoon kaupunki
- Ylijohtaja Minna Hulkkonen, sisäministeriö
- Maahanmuuttojohtaja Sonja Hämäläinen, työ- ja elinkeinoministeriö
- Johtaja Riku Immonen, Pirkanmaan TE-toimisto
- Kaupunginjohtaja Jari Kesäniemi, Forssan kaupunki / seutukaupungit
- Viestintäjohtaja Mikko Koivumaa, työ- ja elinkeinoministeriö
- Johtaja Tiina Korhonen, Uudenmaan TE-toimisto
- Neuvotteleva virkamies Taina Kulmala, valtioneuvoston kanslia
- Toimitusjohtaja Niko Kyynäräinen, Turun kaupunki
- Ylijohtaja Jari Kähkönen, Maahanmuuttovirasto
- Vararehtori Minna Martikainen, Vaasan yliopisto
- Palvelualuejohtaja Jaakko Niinistö, Vantaan kaupunki
- Teollisuusneuvos Sampsa Nissinen, työ- ja elinkeinoministeriö

Apulaispäällikkö Raimo Pyysalo, Maahanmuuttovirasto
Asiantuntija Jere Päivinen, sosiaali- ja terveysministeriö
Elinkeinojohtaja Marja-Leena Rinkineva, Helsingin kaupunki
Työllisyysjohtaja Regina Saari, Tampereen kaupunki
Projektijohtaja Heidi Stenberg, Metropolia ammattikorkeakoulu
Maahanmuuttopäällikkö Jaana Suokonautio, ELY-keskus
Neuvotteleva virkamies Niina Suutarinen, valtiovarainministeriö
Projektipäällikkö Pipa Turvanen, työ- ja elinkeinoministeriö
Alivaltiosihteeri Nina Vaskunlahti, ulkoministeriö
Executive Vice President Paavo Virkkunen, Business Finland
Johtaja Birgitta Vuorinen, opetus- ja kulttuuriministeriö
Johtava asiantuntija Laura Lindeman, työ- ja elinkeinoministeriö (sihteeri)
Opetusneuvos Ulla Mäkeläinen, opetus ja kulttuuriministeriö (sihteeri)

TIEDOKSI Ohjausryhmän varajäsenet
Kansainvälisten osaajien veto- ja pitovoimatyöryhmän jäsenet
Ulkomaalaislainsäädännön ja lupamenettelyjen kehittämishankkeen
ohjausryhmän jäsenet
Valtiosihteeri Ville Kopra
Valtiosihteeri Tuomo Puumala
Erityisavustaja Jenni Karjalainen
Erityisavustaja Timo Nevaranta
Erityisavustaja Piia Rekilä
Erityisavustaja Jenny Hasu
Erityisavustaja Antti Siika-aho
Erityisavustaja Eeva Kärkkäinen
Erityisavustaja Satu Mäki-Lassila
Erityisavustaja Markus Ylimaa
Johdon assistentti Mirja Lindholm
Johdon sihteeri Pia Högström